

ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΜΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΡΩΜΗ

Ο Μέγας Κωνσταντίνος

Το Βυζάντιο είναι άμεσα συνδεδεμένο με το όνομα του μονοκράτορα Κωνσταντίνου Α' , γνωστού και με τα ονόματα : Φλάβιος Βαλέριος, Κωνσταντίνος ή Μέγας Κωνσταντίνος ή Ισαπόστολος και Άγιος Κωνσταντίνος . Νωρίτερα υπήρξε αυτοκράτορας της Δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Γονείς του ήταν η Αγία Ελένη και ο Κωνσταντίνος ο Χλωρός. Έγινε μονοκράτορας μετά τη νίκη του επί του Δικίνιου .

Μέτρα Κωνσταντίνου για την ανόρθωση του κράτους

- Ίδρυσε νέο διοικητικό κέντρο στην Ανατολή , την Κωνσταντινούπολη.
- Αναγνώρισε το δικαίωμα των χριστιανών να ασκούν τη χριστιανική λατρεία.
- Διαχώρισε την πολιτική από την στρατιωτική εξουσία.
- Έκοψε και κυκλοφόρησε ένα πολύ σταθερό χρυσό νόμισμα.

Γεωγραφική θέση Κωνσταντινούπολης – Σημασία της

- Ίδρύθηκε στη θέση του αρχαίου Βυζαντίου , που είχε μοναδική γεωπολιτική θέση αφού βρισκόταν στο σταυροδρόμι Ασίας – Ευρώπης και Εύξεινου Πόντου – Μεσογείου Θάλασσας.
- Η θέση αυτή ήταν ιδανική για την ανάπτυξη του εμπορίου.

Λόγοι Ίδρυσης της Κωνσταντινούπολης ή Νέας Ρώμης στην Ανατολή , στη θέση του αρχαίου Βυζαντίου.

- Γεωπολιτική και εμπορική θέση (λόγοι που προαναφέρθηκαν)
- Η Ανατολή διέθετε ακμαίο πληθυσμό και οικονομία
- Οι χριστιανοί ήταν περισσότεροι στην Ανατολή.
- Οι πόλεις της Ανατολής είχαν πολλά προβλήματα εξαιτίας των θρησκευτικών συγκρούσεων .
- Από αυτή τη θέση (του αρχαίου Βυζαντίου) ήταν ευκολότερη η αντιμετώπιση των εχθρών (των Γόθων και των Περσών).

Η ανοικοδόμηση του Βυζαντίου (της Νέας Ρώμης ή Κωνσταντινούπολης)

Έγινε σύμφωνα με το ρωμαϊκό ρυμοτομικό σχέδιο.

- Κατασκευάστηκαν νέα τείχη, λεωφόροι, το φόρουμ (= πλατεία) του Κωνσταντίνου, το Ιερό Παλάτιον (= αυτοκρατορική κατοικία, κέντρο διοίκησης) , το κτίριο της Συγκλήτου (= Γερουσίας , Βουλής), εκκλησίες, λουτρά, δεξαμενές.
- Στολίστηκε με λαμπρά έργα τέχνης

Εγκαίνια : 11 Μαΐου 330 με το όνομα Κωνσταντινούπολη (μετά την ολοκλήρωση της α' φάσης εργασιών).

Είχε χαρακτηριστικά χριστιανικής πόλης εξαιτίας των πολλών εκκλησιών που οικοδομήθηκαν σε αυτήν. Παρουσίασε ραγδαία αύξηση πληθυσμού μέσα σε δύο αιώνες, ξεπερνώντας έτσι το πρότυπό της, την Παλαιά Ρώμη.

Η Θρησκευτική Πολιτική του Κωνσταντίνου

- Έδειξε ευνοϊκή στάση στο χριστιανισμό (οι χριστιανοί αποτελούσαν την πλειοψηφία στην Ανατολή και ο Κωνσταντίνος πίστευε πως ο χριστιανισμός θα μπορούσε να βοηθήσει το Ρωμαϊκό Κράτος να ξαναενωθεί.)
- 312 : Μετά τη νίκη του επί του Μαξέντιου (= γιος του Μαξιμιανού , ανακηρύχτηκε αυτοκράτορας από τις λεγεώνες της Ιταλίας και από τη Σύγκλητο, κυβερνώντας την Ιταλία, Ισπανία, Αφρική. Πνίγηκε στον ποταμό ενώ προσπαθούσε να διαφύγει στη δεξιά όχθη του Τίβερη όπου νικήθηκε από τον Κωνσταντίνο) μετέφερε το μονόγραμμα του Χριστού (= Χριστόγραμμα) από τη στρατιωτική σημαία στα νομίσματα.
- Εξέδωσε νόμους ευνοϊκούς για τους χριστιανούς.
- Ο ίδιος δεν υιοθέτησε μια καθαρή θρησκευτική στάση εξαιτίας της αντίστασης των ειδωλολατρών υπηκόων στην Ανατολή και στη Δύση αλλά και στη συγκλητική αριστοκρατία της Ρώμης.
- 313: Διάταγμα των Μεδιολάνων : Συμφωνία μεταξύ Κωνσταντίνου και Λικίνιου που αναγνώριζε στους χριστιανούς την ελευθερία άσκησης της λατρείας τους. Οι χριστιανοί έτσι απέκτησαν τα ίδια δικαιώματα με αυτά των άλλων θρησκείων του Ρωμαϊκού κράτους.
- 324: Έπαυσαν οι διωγμοί κατά των χριστιανών.
- Α' Οικουμενική Σύνοδος : Συγκλήθηκε ο 325 στη Νίκαια της Βιθυνίας . Επρόκειτο για συνέδριο όλων των επισκόπων των επαρχιών του Οικουμενικού Ρωμαϊκού Κράτους και γι' αυτό η σύνοδος ονομάστηκε οικουμενική. Διατύπωσε τη διδασκαλία της Εκκλησίας (Σύμβολο Πίστεως) έναντι των αιρέσεων που είχαν εμφανιστεί . Σκοπός ήταν η ειρήνευση της Εκκλησίας αλλά και της αυτοκρατορίας. Από τότε έγιναν και άλλες τέτοιες σύνοδοι.